

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu: **Historia języka irlandzkiego**
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu: 15-HJIRL-CE-11 ([Link USOSWeb](#))
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny)
4. Kierunek studiów: **Filologia angielska, specjalizacja celtycka**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**
6. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **III rok**
7. Semestr (zimowy lub letni): **letni**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np. 15 h W, 30 h ćw.) : **30 h ćw**
9. Liczba punktów ECTS: **3**
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia **mgr Alicja Mańkowska (amankowska@wa.a.mu.edu.pl)**
11. Język wykładowy **angielski**
12. Moduł zajęć/przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning) (tak (częściowo/w całości) / **nie**)

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu
- 2.

C1	Zrozumienie historycznych okresów rozwoju języka irlandzkiego
C2	Rozwinięcie umiejętności analizy krytycznej oraz użycia naukowego słownictwa do synchronicznego opisu struktur językowych
C3	Rozwinięcie umiejętności analizy krytycznej oraz użycia naukowego słownictwa do diachronicznego opisu zmian językowych
C4	Zaznajomienie z zasadniczymi źródłami historii j. irlandzkiego
C5	Zrozumienie właściwości definiujących j. irlandzki jako j. celtycki
C6	Rozwinięcie umiejętności analizy zmian socjolingwistycznych, które wpłynęły na historię j. irlandzkiego

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują) **znajomość języka irlandzkiego (minimum podstawowa)**
4. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
15-HJIRL-CE-11_01	Rozpoznaje i potrafi opisać historyczne okresy rozwoju j. irlandzkiego	K_W05, K_W06, K_W09, K_U05
15-HJIRL-CE-11_02	Analizuje główne cechy okresu staro-irlandzkiego, średnio-irlandzkiego i współczesnego irlandzkiego	K_W09, K_U04, K_U05, K_U08
15-HJIRL-CE-11_03	Zdobywa wiedzę i zakres słownictwa umożliwiające czytanie i rozumienie opracowań naukowych odnoszących się do historii j. irlandzkiego	K_U06, K_U07, K_U09

15-HJIRL-CE-11_04	Stosuje słownictwo niezbędne do synchronicznego opisu języka (nie tylko irlandzkiego)	K_U09, K_U11, K_U13
15-HJIRL-CE-11_05	Przyswaja słownictwo niezbędne do opisu zmian językowych (nie tylko w odniesieniu do j. irlandzkiego)	K_W04, K_W06, K_W09
15-HJIRL-CE-11_06	Wykazuje znajomość podstawowej inskrypcji, manuskryptów i źródeł pisanych dla historii j. irlandzkiego	K_W06, K_W09, K_U16
15-HJIRL-CE-11_07	Opisuje pozycję j. irlandzkiego wśród innych j. celtyckich	K_K08, K_K09, K_U09
15-HJIRL-CE-11_08	Przedstawia znaczenie zmian społecznych i politycznych z punktu widzenia rozwoju j. irlandzkiego	K_K04, K_K07, K_K08

5. Treści kształcenia z odniesieniem do EK modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbole EK modułu
Hipoteza indoeuropejska, celtycka rodzina języków	09-HJIRL-CE- 11_01, 09-HJIRL-CE- 11_03, 09-HJIRL-CE-11_07, 09-HJIRL-CE-11_08
Archaiczny irlandzki, alfabet Ogham	09-HJIRL-CE-11_01, 09-HJIRL-CE-11_03, 09-HJIRL-CE-11_07
Manuskrypty z okresu wczesno-irlandzkiego, zróżnicowanie wczesnych źródeł pisanych	09-HJIRL-CE-11_01, 09-HJIRL-CE-11_03, 09-HJIRL-CE-11_06, 09-HJIRL-CE-11_08
J. staro-irlandzki: ortografia, formy czasownikowe	09-HJIRL-CE-111_01 – 09-HJIRL-CE-111_07
J. staro-irlandzki: początki mutacji, odmiana rzeczownikowa	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_07
J. staro-irlandzki: klasy czasowników i odmiana	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_07
J. średnio-irlandzki: główne cechy językowe i manuskrypty	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_07
Nowożytny irlandzki i galicka cywilizacja Irlandii i Szkocji	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_08
Wiek XVII i upadek cywilizacji galickiej	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_08
Ciągłość językowa pomiędzy j. irlandzkim a szkockim galickim	09-HJIRL-CE-11_01, 09-HJIRL-CE-11_03, 09-HJIRL-CE-11_08
Wywłaszczenie: j. irlandzki w wieku XVIII i XIX	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_08

Irländzkie odrodzenie (<i>Athbheochan na Gaeilge</i>)	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_08
Dialekty w nowożytnym irlandzkim, dialekt we współczesnej literaturze	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_08
J. irlandzki jako oficjalny standard (<i>An Caighdeán Oifigiúil</i>)	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_08
Zaliczenie przedmiotu	09-HJIRL-CE-11_01 – 09-HJIRL-CE-11_08

6. Zalecana literatura

- Ball, M.J., ed. 1993. *The Celtic Languages* (London)
- Dictionary of the Irish Language*. 1983. (Dublin)
- Durkacz, Victor E. 1983. *The Decline of the Celtic languages: A study of linguistic and cultural conflict in Scotland, Wales and Ireland from the Reformation to the twentieth century* (Edinburgh)
- Gramadach na Gaeilge agus Litriú na Gaeilge. An Caighdeán Oifigiúil*. 1958. (Dublin)
- McCone, Kim. 1997. *The Early Irish Verb* (Maynooth)
- McCone, Kim *et al.* 1994. *Stair na Gaeilge* (Maynooth)
- Ó Conchubhair, Brian. 2009. *Fin de Siècle na Gaeilge* (Indreabhán)
- O’Rahilly, T.F. 1972. *Irish Dialects Past and Present* (Dublin)
- Russell, Paul. 1995. *An Introduction to the Celtic languages* (London)
- Stifter, David. 2006. *Sengoidelic* (Syracuse, NY)
- Strachan, John. 1949. *Old Irish Paradigms and Selections from Old Irish glosses*. Dublin: Royal Irish Academy.
- Thurneysen, Rudolf. 1946. *Grammar of Old Irish* (Dublin)
- Quin, E.G. 1975. *Old Irish Workbook*. Dublin: Royal Irish Academy.

7. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

W Pracowni Studiów Celtyckich.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK

Nazwa modułu (przedmiotu):			
Symbol efektu kształcenia dla modułu *	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć [#]	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia ^{&}
HJIRL-CE-11_01	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)
HJIRL-CE-11_02	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)
HJIRL-CE-11_03	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)
HJIRL-CE-11_04	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)
HJIRL-CE-11_05	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)
HJIRL-CE-11_06	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)
HJIRL-CE-11_07	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)
HJIRL-CE-11_08	TK_01- TK_15	Prezentacje, artykuły naukowe, materiały audiowizualne, ćwiczenia	F – quizy, udział w dyskusjach P – kolokwium zaliczeniowe (test otwarty)

2. Metody oceniania (formujące i podsumowujące) stopnia osiągnięcia EK
3. Nakład pracy studenta (punkty ECTS)

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30
Praca własna studenta 1	30
Praca własna studenta 2	30
Praca własna studenta n [#]	
SUMA GODZIN	90
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU	3

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0):
 dobry plus (+db; 4,5):
 dobry (db; 4,0):
 dostateczny plus (+dst; 3,5):
 dostateczny (dst; 3,0):
 niedostateczny (ndst; 2,0):

English description:

The course aims to provide an overview of the history of the Irish language, from its beginnings until the present day. The course begins with the discussion of different hypotheses concerning the origin of the Celtic languages and the coming of the Celts to the British Isles. Then, Ogham – the archaic Irish alphabet is discussed. The course continues with the analysis of Irish grammar in different historical periods. Students get acquainted with specific historical grammatical forms of Old and Middle Irish orthography, verbs, nouns and other parts of speech as well as the origin and development of consonantal mutations. Students will also learn about the development and decline of Gaelic civilisation and the development of Gaelic in Scotland and Isle of Man. In addition to the grammatical analyses, students will also learn about socio-historical processes that led to Irish Gaelic becoming a minority language. Finally, present-day Irish Gaelic dialects and the official standard language are discussed. The course lasts for one semester and is particularly supportive to those interested in comparative linguistics. Students are assessed on the basis of regular tests and quizzes. The course ends with an exam.